

Bruxelles, den 4. juni 2026
(OR. en)

10138/26

ECOFIN 746
UEM 224
SOC 334
EMPL 163
COMPET 693
ENV 636
EDUC 218
ENER 335
JAI 747
GENDER 74
JEUN 115
SAN 411
ECB
EIB

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 3. juni 2026

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2026) 221 final

Vedr.: Henstilling med henblik på
RÅDETS HENSTILLING
om Polens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle
og budgetmæssige politikker

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 221 final.

Bilag: COM(2026) 221 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 3.6.2026
COM(2026) 221 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

**om Polens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige
politikker**

{SWD(2026) 221 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Polens økonomiske, sociale, beskæftigelsesmæssige, strukturelle og budgetmæssige politikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97¹, særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) I forordning (EU) 2024/1263 præciseres det, at formålet med rammen for økonomisk styring er dels at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst samt modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer, dels at forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Det fastsættes i forordningen, at Rådet og Kommissionen foretager multilateral overvågning inden for rammerne af det europæiske semester i overensstemmelse med målsætningerne og bestemmelserne i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Det europæiske semester indbefatter navnlig udformning samt overvågning af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger.
- (2) Den 16. juli 2025 vedtog Kommissionen sit forslag til forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955 og forordning (EU, Euratom) 2024/2509². Formålet med dette forslag er at øge effektiviteten af Unionens

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Den Europæiske Fond for Økonomisk, Social og Territorial Samhørighed, Landbrug, Landdistrikter, Fiskeri, det Maritime Område, Velstand og Sikkerhed for perioden 2028-2034 og om ændring af forordning (EU) 2023/955

finansiering ved at mindske fragmenteringen af den finansielle arkitektur og støtte medlemsstaternes bestræbelser på at samordne deres økonomiske politik i overensstemmelse med artikel 175 i TEUF.

- (3) Den 25. november 2025 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 rapporten om varslingsmekanismen 2026, hvori Polen ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet, en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Den Europæiske Union samt et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2026, hvori gennemførelsen af beskæftigelsesretningslinjerne og principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet³ den 21. april 2026 og den fælles rapport om beskæftigelsen samt henstillingen om den menneskelige kapital den 9. marts 2026.
- (4) Den 29. januar 2025 offentliggjorde Kommissionen konkurrenceevnekompasset, som udgør en strategisk ramme med henblik på at styrke Unionens globale konkurrenceevne i de næste fem år. Heri peges der på tre omstillingsforudsætninger, nemlig innovation, dekarbonisering og konkurrenceevne, samt på sikkerhed som væsentlige katalysatorer for bæredygtig økonomisk vækst. Det europæiske semester er afstemt med konkurrenceevnekompasset, hvilket sikrer, at medlemsstaternes økonomiske politikker stemmer overens med Kommissionens strategiske målsætninger, og at der således skabes en fælles tilgang til økonomisk styring, der fremmer bæredygtig vækst, innovation og modstandsdygtighed i hele Unionen.
- (5) I 2026 forløber det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker fortsat sideløbende med genopretnings- og resiliensfacilitetens endelige gennemførelsesstadium⁴. Genopretnings- og resiliensplanerne har sammen med finansieringen inden for rammerne af samhørighedspolitikken spillet en afgørende rolle med hensyn til at opfylde de politiske prioriteter under det europæiske semester, idet planerne var nødvendige for at tage effektivt hånd om alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, som er udstedt i de seneste semesterforløb, og programmerne, som finansieres via den europæiske samhørighedspolitik, var nødvendige for at tage hensyn til de landespecifikke henstillinger. I takt med at genopretnings- og resiliensfaciliteten nærmer sig sin udløbsdato, er det fortsat vigtigt at opretholde momentum for de reformer og investeringer, som støttes og gennemføres inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig dem, der bidrager til at håndtere de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger.
- (6) Den 3. juni 2026 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Polen 2026. Heri foretages der en vurdering af Polens fremskridt med efterlevelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, og der gøres status over Polens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse udpeges i landerapporten de mest presserende udfordringer, som Polen står over for. Rapporten

---

og forordning (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). Den foreslåede forordning er i øjeblikket genstand for forhandlinger mellem fælleslovgiverne.

³ EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

indeholder også en vurdering af Polens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

- (7) Den 21. januar 2025 vedtog Rådet på grundlag af Kommissionens vurdering og henstilling en henstilling om godkendelse af Polens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag⁵. Planen dækker perioden 2025-2028 og beskriver en finanspolitisk tilpasning fordelt over fire år. Rådets henstilling indeholdt følgende maksimale vækstrater i nettoudgifterne: 6,3 % i 2025, 4,4 % i 2026, 4,0 % i 2027 og 3,5 % i 2028, hvilket svarer til maksimale kumulerede vækstrater – beregnet med 2023 som basisår – på 19,6 % i 2025, 24,9 % i 2026, 29,9 % i 2027 og 34,4 % i 2028. For 2025-2028 stemmer disse maksimale vækstrater i nettoudgifterne overens med den korrigerende kurs som henstillet af Rådet i medfør af artikel 126, stk. 7, i TEUF den 21. januar 2025 med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør⁶. På grundlag af Kommissionens vurdering af virkningsfulde foranstaltninger af 3. juni 2026⁷ suspenderes proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt over for Polen.
- (8) Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens følgevirkninger udgør en eksistentiel udfordring for Den Europæiske Union. Kommissionen har opfordret medlemsstaterne til at anmode om en koordineret aktivering af stabilitets- og vækstpagtens nationale undtagelsesklausul for at støtte EU's bestræbelser på at sikre en hurtig og betydelig forøgelse af forsvarsudgifterne⁸, og Det Europæiske Råd bifaldt forslaget på sit møde den 6. marts 2025. På Polens anmodning vedtog Rådet den 8. juli 2025 på grundlag af en henstilling fra Kommissionen en henstilling om tilladelse til Polen til at afvige fra de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne⁹. I den periode, hvor den nationale undtagelsesklausul er aktiveret (2025-2028), har Polen mulighed for at omprioritere de offentlige udgifter eller øge de offentlige indtægter, således at de varigt højere forsvarsudgifter ikke bringer den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt i fare.

---

⁵ Rådets henstilling af 21. januar 2025 om godkendelse af Polens nationale mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag (EUT C, C/2025/642, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/642/oj>).

⁶ Rådets henstilling med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Polen til ophør, vedtaget den 21. januar 2025. Alle dokumenter vedrørende proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Polen findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/Poland_en.

⁷ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank: Det Europæiske Semester 2026 – Forårspakke (COM(2026) 200 final).

⁸ Meddelelse fra Kommissionen om tilpasning til øgede forsvarsudgifter inden for rammerne af stabilitets- og vækstpagten (C(2025) 2000 final af 19.3.2025).

⁹ Rådets henstilling af 8. juli 2025 om tilladelse til Polen til at afvige fra de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som fastsat af Rådet i henhold til forordning (EU) 2024/1263 (aktivering af den nationale undtagelsesklausul) (EUT C, C/2025/3971, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3971/oj>).

- (9) Den 30. april 2026 forelagde Polen sin årlige statusrapport 2026¹⁰ om overholdelsen af de anbefalede maksimale vækstrater i nettoudgifterne og om gennemførelsen af reformer og investeringer som reaktion på de vigtigste udfordringer, der er identificeret inden for rammerne af de landespecifikke henstillinger under det europæiske semester. Den årlige statusrapport afspejler også Polens halvårslige rapportering om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af Polens genopretnings- og resiliensplan, jf. artikel 27 i forordning (EU) 2021/241. Rapporteringen om de foranstaltninger, der er truffet inden for rammerne af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, indgår i den årlige statusrapport.
- (10) I 2025 udgjorde realvæksten i BNP 3,6 %, og HICP-inflationen lå på 3,3 %. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes det reale BNP at stige med 3,5 % i 2026 og 2,8 % i 2027, mens HICP-inflationen ventes at ligge på 3,6 % i 2026 og 2,9 % i 2027.
- (11) Ifølge data fra Eurostat¹¹ steg Polens offentlige underskud fra 6,4 % af BNP i 2024 til 7,3 % af BNP i 2025. Stigningen i underskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig højere udgifter til leveringer af militært udstyr, lønninger i den offentlige sektor og sociale ydelser. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 et underskud på 6,5 % af BNP i 2026 og 6,3 % af BNP i 2027. Faldet i 2026 afspejler hovedsagelig begrænsninger af nationalt finansierede udgifter, navnlig til aflønning af ansatte og investeringer, samt nye diskretionære indtægtsforøgende foranstaltninger. Faldet i underskuddet i 2027 afspejler hovedsagelig de vedtagne diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden.
- (12) Ifølge Kommissionens estimater var den finanspolitiske kurs¹², som omfatter både nationalt finansierede og EU-finansierede udgifter, ekspansiv med 1,3 % af BNP i 2025. Den forventes at være ekspansiv med 0,3 % af BNP i 2026 og kontraktiv med 1,7 % af BNP i 2027.
- (13) Ifølge data fra Eurostat¹³ steg Polens offentlige gæld fra 54,8 % af BNP ved udgangen af 2024 til 59,7 % af BNP ved udgangen af 2025. Stigningen i gældskvoten i 2025 afspejler hovedsagelig store underskud og gældsforøgende stock flow-tilpasninger relateret til forsvarsinvesteringer. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes gældskvoten ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 at stige til 64,5 % ved udgangen af 2026 og yderligere til 68,3 % ved udgangen af 2027. Stigningen i 2027 afspejler hovedsagelig store underskud og gældsforøgende stock flow-tilpasninger.

---

¹⁰ De årlige statusrapporter 2026 findes på: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

¹¹ Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

¹² Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-fonde.

¹³ Eurostat – euroindikatorer, 22.4.2026.

- (14) Ifølge data fra Eurostat¹⁴ udgjorde Polens samlede offentlige forsvarsudgifter 3,4 % af BNP i 2025. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 ventes de at ligge på samme niveau i 2026. Dette svarer til en stigning på 1,8 procentpoint af BNP i forhold til referenceåret 2021.
- (15) Unionen står fortsat over for en risiko for afbrydelser i energiforsyningen og høj prisvolatilitet, som forværres yderligere af geopolitiske spændinger, der påvirker de globale olie- og gasmarkeder. Erfaringerne fra energikrisen i 2022-2023 har vist, at brede og ikke-målrettede foranstaltninger har betydelige finanspolitiske omkostninger og er socialt og økonomisk ineffektive. Siden krigen brød ud i Mellemosten i februar 2026, har Polen vedtaget finanspolitiske foranstaltninger til at afbøde virkningerne af høje energipriser for husholdninger og virksomheder¹⁵. Disse omfatter ikke-målrettede nedsættelser af punktafgifterne og moms på brændstoffer, som er i kraft indtil den 15. maj 2026. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2026 forventes de finanspolitiske omkostninger ved disse foranstaltninger at udgøre omkring 0,1 % af BNP i 2026. Hvis foranstaltningerne forbliver i kraft indtil udgangen af 2026, vil de finanspolitiske omkostninger ifølge Kommissionens estimater udgøre 0,4 % af BNP i 2026.
- (16) Ifølge Kommissionens beregninger steg Polens nettoudgifter med 8,5 % i 2025 og med 22,9 % samlet set i 2024 og 2025. Væksten i nettoudgifter i 2025 ligger over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 0,9 % af BNP på årsbasis. For 2024 og 2025 samlet set ligger den kumulerede vækstrate for nettoudgifterne også over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 1,2 % af BNP kumuleret set. Den forventede afvigelse ligger imidlertid inden for den fleksibilitet, der tillades i henhold til den nationale undtagelsesklausul, når der tages hensyn til forøgelsen af forsvarsudgifterne.
- (17) Ifølge Kommissionens beregninger forventes Polens nettoudgifter at stige med 4,0 % i 2026 og med 27,9 % samlet set i 2024, 2025 og 2026. Den forventede vækst i nettoudgifterne i 2026 er under den anbefalede maksimale vækstrate. For 2024, 2025 og 2026 samlet set ligger den forventede kumulerede vækstrate for nettoudgifterne over den anbefalede maksimale vækstrate med en afvigelse på 1,0 % af BNP kumuleret set. Ud fra de aktuelle fremskrivninger af forsvarsudgifterne ligger den forventede afvigelse imidlertid inden for den fleksibilitet, der tillades i henhold til den nationale undtagelsesklausul.
- (18) De offentlige udgifter er vokset hurtigt i de senere år, som følge af flere politiske prioriteter, herunder øgede udgifter til forsvar og socialpolitik. I 2025 nåede de op på 50,9 % af BNP, hvilket er over EU-gennemsnittet på 49,5 % af BNP. Effektiviteten af de offentlige finanser er fortsat en udfordring, da de sociale ydelser i vid udstrækning ikke er målrettede og ikke er behovsvurderede på husstandsniveau, hvilket resulterer i et velfærdssystem med begrænset omfordelingsmagt. De udgiftsanalyser, der er gennemført siden 2024, har haft begrænset virkning med hensyn til omfordeling af udgifterne.
- (19) Ud over en rationalisering af udgifterne er der behov for indtægtskilder for at genoprette balancen i de offentlige finanser og sikre, at den offentlige gæld forbliver holdbar. Skatteindtægter i procent af BNP ligger fortsat betydeligt under EU-aggregatet, på trods af en gradvis stigning i 2024 og 2025. Polens skattemiks er

---

¹⁴ Eurostat, offentlige udgifter opdelt efter formålsskategorien for offentlig forvaltning og service (COFOG).

¹⁵ Situationen på skæringsdatoen for Kommissionens forårsprognose 2026 (4. maj 2026).

kendetegnet ved, at beskatning af arbejde spiller en forholdsvis begrænset rolle, idet indtægterne fra personlig indkomstskat ligger betydeligt under EU-gennemsnittet, mens forbrugs- og kapitalbeskatning udgør en større andel af de samlede indtægter. Beskatningsgrundlaget kunne udvides til at omfatte nye kilder uden at hæmme den økonomiske vækst. For at mobilisere yderligere indtægter er der også behov for en større indsats for at forbedre overholdelsen af skattereglerne. Selv om efterlevelseshullet i forhold til merværdiafgift (moms) er blevet mindre, er det fortsat betydeligt. Også for selskabsskatten skønnes der at være et betydeligt efterlevelseshullet.

- (20) Der ses en faldende tendens med hensyn til pensionsydelsernes tilstrækkelighed. Ydelsesandelen – dvs. forholdet mellem den gennemsnitlige pensionsydelse og gennemsnitlønningen – faldt fra 66 % i 2005 til 55 % i 2024. Ifølge skønnene i rapporten om befolkningens aldring fra 2024 ville en begrænsning af det yderligere fald i ydelsesandelen, som forventes ved en uændret politik, medføre højere pensionsudgifter på 2,5 procentpoint af BNP i 2045. Dette ville bringe pensionssystemets bæredygtighed i fare. Det anslås, at halvdelen af alle pensionister i 2040 vil modtage en pensionsydelse svarende til det lovbestemte mindstebeløb. Dette ville især gælde for kvinder, hvis lave erhvervsfrekvens (48,3 % mod 59,4 % i EU, i alderen 55-64 år) afspejler deres lavere lovbestemte pensionsalder. Endvidere risikerer selvstændige, der betaler minimumsbidrag til pensionsopsparing, og personer på civile kontrakter, som betaler pensionsbidrag efter minimumssatsen, også at havne i pensionsfattigdom. Pensionssystemet er også kendetegnet ved en høj grad af fragmentering med omkostningstunge særordninger for udvalgte erhvervsgrupper. KRUS, den største særpensionsordning, er forbeholdt landbrugere, som udgør over 10 % af alle pensionister og øvrige pensionerede i Polen, og støttes i vid udstrækning af staten (ca. 0,7 % af BNP i 2025). Sociale bidrag fra større landbrugere afspejler ikke deres indkomstniveau, hvilket påvirker pensionernes tilstrækkelighed. Derudover tilskynder reglerne om pensionsrettigheder i KRUS og beregningen af overførsel af pensionskapital til det almindelige pensionssystem ikke landbrugerne, navnlig ikke dem med betydelige bidragsperioder i KRUS, til at overgå til den almindelige ordning. Andre erhvervsgrupper, såsom uniformeret servicepersonel eller dommere og anklagere, modtager pension uden at betale bidrag og er derfor fuldt ud afhængige af støtte via statsbudgettet.
- (21) Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk, på en meningsfuld måde og i rette tid for at sikre et bredt ejerskab til og således en vellykket gennemførelse af Unionens finansieringsinstrumenter, herunder også i forbindelse med det europæiske semester.
- (22) Hvad angår tempoet for gennemførelsen af programmer vedrørende samhørighedspolitikken, som omfatter støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) og Samhørighedsfonden, ligger Polen over gennemsnittet for EU både med hensyn til projektudvælgelse og udbetalinger. Det er vigtigt at opretholde det nuværende momentum og samtidig sikre, at investeringerne skaber størst mulige konkrete resultater. Polen har allerede truffet foranstaltninger inden for rammerne af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken for at styrke konkurrenceevne og vækst. Det kan dog være nødvendigt at styrke gennemførelsen yderligere på visse områder, herunder områder vedrørende mindskning af afhængigheden af fossile brændstoffer og en retfærdig omstilling. Det er vigtigt, at de nye investeringer, som Polen har udpeget i sin midtvejsgennemgang af midlerne under

samhørighedspolitikken, navnlig investeringer knyttet til de fem prioriteter i forordningen om midtvejs gennemgangen¹⁶, gennemføres hurtigt og effektivt.

- (23) Polen står over for en række udfordringer i forbindelse med forenkling, forskning og innovation, energi, klima og vandforvaltning, færdigheder og uddannelse, inklusion af dårligt stillede grupper og segmentering af arbejdsmarkedet samt boliger.
- (24) Selv om Polen generelt har konkurrencefremmende lovgivningsmæssige rammer, har landet stadig en række udfordringer relateret til lovgivningsmæssig kompleksitet og til at sikre en effektiv institutionel ramme. 71 % af virksomhederne betragter erhvervsreglerne som en hindring for deres virksomhed, når de investerer i Polen¹⁷, og de omkostninger, som virksomheder, navnlig SMV'er, har ved at overholde arbejds- og skattereglerne, er forholdsvis høje. Ifølge EIB's investeringsundersøgelse faldt andelen af virksomheder i Polen, der afsætter mere end 10 % af deres personale til håndtering af lovgivningsmæssige krav, betydeligt (fra 25 % i 2024 til 19 % i 2025), men den ligger fortsat langt over EU-gennemsnittet på 11 %. Desuden er inddragelsen af arbejdsmarkedets parter i lovgivningsprocessen fortsat begrænset, og interessenter rapporterer om vedvarende mangler i Rådet for Social Dialogs funktionsmåde. Systemet for offentlige indkøb lider fortsat under det lave antal virksomheder, der afgiver tilbud, samt langvarige og komplekse procedurer. En yderligere styrkelse af digitaliseringen af de offentlige udbudsprocedurer og bedre planlægning, herunder formidling af langsigtede udbudsplaner, kan bidrage til at afhjælpe udfordringerne. Lovgivningsmæssige og administrative barrierer påvirker samhandelen med varer og tjenesteydelser inden for EØS, idet nationale regler i forbindelse med emballage og emballageaffald skaber overholdelsesbyrder.
- (25) På trods af flere års robust økonomisk vækst og forbedret levestandard står Polen fortsat over for betydelige udviklingsmæssige forskelle både mellem og inden for regionerne, herunder mellem byområder og landdistrikter. Det østlige Polen er fortsat særlig dårligt stillet, med et BNP pr. indbygger på 61,3 % af EU-gennemsnittet i 2024, hvilket placerer området blandt de fattigste regioner i Unionen. Situationen for regionerne ved EU's ydre østlige grænse er yderligere blevet forværret af Ruslands angrebskrig mod Ukraine, som har øget sikkerhedsbekymringerne og den økonomiske usikkerhed og gjort disse regioner mindre attraktive for både investorer og beboere. Mange områder, navnlig områder uden for de større storbyområder, lider under utilstrækkelig administrativ kapacitet og ulige adgang til væsentlige offentlige tjenester, herunder uddannelse, sundhedspleje, børnepasning og transport, hvilket gør dem endnu mindre attraktive. Innovationen i de østlige og nordvestlige regioner, herunder innovative investeringer, er begrænset, hvilket hæmmer produktivitetsvæksten og adgangen til arbejdspladser af høj kvalitet.
- (26) Polens økonomiske vækst og konkurrenceevne afhænger i stigende grad af landets evne til at udnytte potentialerne ved forskning og innovation. På trods af konstante stigninger i erhvervslivets FoU-udgifter er Polens resultater inden for innovation fortsat begrænsede, og landets FoU-resultater nåede kun op på 65,9 % af EU-gennemsnittet i 2025, hvilket er en forbedring på 2,6 procentpoint i forhold til 2024. Samarbejdet mellem forskning og erhvervsliv er begrænset, og det mindsker Polens

---

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/1914 af 18. september 2025 om ændring af forordning (EU) 2021/1058 og (EU) 2021/1056 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at adressere strategiske udfordringer i forbindelse med midtvejs gennemgangen.

¹⁷ [EIB Investment Survey 2025: Poland overview](#).

evne til at kommercialisere forskningen. Dette problem forstærkes af utilstrækkelige incitament for forskere til at samarbejde med erhvervslivet, såsom en utilstrækkelig vægtning af kommercialiseringsresultater i evalueringen af videnskabelig aktivitet. Det vil være afgørende at gøre forskerkarrierer mere attraktive og at modernisere forskningsinstitutionerne yderligere. Bestræbelserne på at styrke innovationen bør omfatte ajourføring og strømlining af strategier for intelligent specialisering. En yderligere udvikling af et miljø, der understøtter teknologioverførsel, etablering og opskalering af startupvirksomheder og sikrer deres adgang til stabil og pålidelig finansiering, er blandt de vigtigste skridt hen imod et velfungerende innovationsøkosystem.

- (27) På trods af gode fremskridt er der fortsat udfordringer med digitaliseringen af offentlige tjenester og deres tilgængelighed for borgere og virksomheder, som fortsat ligger under EU-gennemsnittet, navnlig for borgerne, hvor Polen scorer 71 mod et EU-gennemsnit på 82. Begrænsninger i interoperabiliteten, datadeling mellem offentlige systemer og princippet om, at data kun indsamles én gang, forringer brugeroplevelsen og indskrænker potentialet i digitaliseringen af offentlige tjenester til at mindske de administrative byrder, mens sektorer som retsvæsenet ville have gavn af yderligere digitalisering med henblik på at forbedre effektiviteten og tilgængeligheden. Polen har endnu ikke udnyttet den grænseoverskridende dataudveksling fuldt ud og går dermed glip af muligheder for at strømline administrative procedurer, navnlig gennem øget brug af strukturerede dataformater.
- (28) Udbredelsen af digitale teknologier blandt polske SMV'er ligger fortsat under EU-gennemsnittet, hvilket begrænser produktiviteten og innovationen. Selv om andelen er steget, nåede kun 59 % af de polske SMV'er et grundlæggende niveau af digital intensitet i 2025 (sammenlignet med EU-gennemsnittet på 71,4 %). Udbredelsen af avancerede teknologier, såsom AI, halter også bagefter, hvilket kan hæmme den fremtidige vækst. Polen ville have gavn af yderligere stimulering af investeringer og støtte i form af specialiseret viden inden for digitalisering til at fremme indførelsen af avancerede teknologier og opkvalificeringen af arbejdstagere samt deltagelsen i initiativer på EU-plan.
- (29) Polens boligmarked har i de seneste år været kendetegnet ved et lavt boligudbud og faldende økonomisk overkommelighed. Boligpriser og huslejer er steget hurtigt siden 2015, navnlig i byerne. Boliginvesteringerne er fortsat de laveste i EU, mens boligkvaliteten og boligforholdene fortsat er problematiske, og andelen af overfyldte boliger er høj. For at afhjælpe dette er der behov for en bred vifte af foranstaltninger med fokus på politikker på udbudssiden, herunder forbedring af reguleringen af boligmarkedet med henblik på at øge udbuddet af overkommelige boliger, forbedre deres kvalitet og bremse inflationen i boligpriserne.
- (30) Polens boligpolitik er fragmenteret. Forskellige programmer er spredt på forskellige ministerier med indbyrdes konkurrerende prioriteter, og der findes ikke noget organ, der koordinerer boligpolitikken på centralt plan. Der findes ingen centraliseret analyse af boligbehovet og af den eksisterende boligmasse, herunder på lokalt plan. For at afhjælpe dette ville Polen skulle indføre koordinering af boligpolitikken på centralt plan og mellem de centrale og lokale myndigheder og udarbejde en langsigtet boligstrategi med en klar køreplan for håndtering af den faldende økonomiske overkommelighed og tilgængelighed af boliger, forbedring af boligkvaliteten og indførelse af overvågningsværktøjer (sideløbende med en flerniveaumekanisme for dataindsamling med fokus på tomme boliger), så den lokale boligmasse og de lokale behov bedre kan identificeres og målrettes.

- (31) Adgangen til sociale, kommunale og økonomisk overkommelige boliger er lav i Polen, og sårbare grupper står over for særlige barrierer (herunder forskelsbehandling og begrænsninger i tilgængeligheden). Det store underskud i boligbyggeriet bidrager til bolig manglen og den begrænsede adgang til boliger for grupper med særlige behov. For at øge boligudbuddet, forbedre dets kvalitet og bedre målrette indsatsen mod bestemte gruppers behov ville Polen skulle udvide og modernisere sit system for og sine programmer vedrørende sociale og økonomisk overkommelige lejeboliger med en stabil, langsigtet strategi og finansiering til kommunale boligprogrammer, indføre programmer for reovering og omdannelse af tomme bygninger til boliger, udvide de sociale udlejningsbureauer og udvikle boligbaserede løsninger for sårbare grupper såsom ældre, personer med handicap og hjemløse.
- (32) Polens regler på leje- og byggeområdet og deres anvendelse påvirker boligudbuddet og adgangen til økonomisk overkommelige boliger negativt. Den retlige beskyttelse og rettighederne på lejemarkedet er ude af balance, idet den gældende lovgivning hverken beskytter udlejernes eller lejernes rettigheder tilstrækkeligt og ligeværdigt. Udlejere står over for langvarige og omkostningstunge udsættelsesprocedurer, selv når lejere misligholder deres lejeaftaler, mens lejere kan blive ramt af langvarig ustabilitet i deres lejeforhold, da loven ikke regulerer huslejestigninger klart, og opsigelsesfrister ofte ikke overholdes. En mere afbalanceret tilgang til udlejernes rettigheder og lejernes tryghed samt en bedre håndhævelse af den gældende lovgivning ville fremme stabile og langsigtede lejeforhold. De lovgivningsmæssige procedurer i byggesektoren kan også forbedres for at gøre boligbyggeriet hurtigere og mindre omkostningstungt.
- (33) Polen er fortsat en af de få medlemsstater, der baserer ejendomsskatten på en meget lav maksimal fast sats, der fastsættes centralt ved lov, frem for på værdien af en ejendom. Dette skaber et regressivt ejendomsskattesystem og bidrager til efterspørgslen efter spekulative investeringer, idet ejendomme beskattes væsentligt mindre end mere risikofyldte finansielle aktiver såsom aktier, hvilket øger inflationen i boligpriserne. Dette kunne afhjælpes ved at omlægge beskatningsordningen til værdibaseret beskatning af jord eller ejendomme (via en grundværdiskat eller en matrikelbaseret ejendomsskat), hvilket ville forbedre systemets progressivitet og imødegå de incitament, der bidrager til hurtigt stigende boligpriser og et lavt udbud som følge af tomme eller underudnyttede ejendomme eller jordarealer.
- (34) På trods af de seneste bestræbelser bremser flaskehalse i nettet fortsat tempoet i energiomstillingen. I 2025 blev anmodninger om nettilslutning for ca. 42 GW vedvarende energikapacitet afvist. Dette er mere end den samlede installerede kapacitet fra vedvarende energikilder i Polen. For at afhjælpe disse flaskehalse sigter transmissionssystemoperatører mod at prioritere investeringer i transmissionsnet, en nord-syd-transmissionsforbindelse samt særlige korridorer til nye kapaciteter, der i øjeblikket er under udvikling (både offshore og inden for kernekraft), integration af transmissions- og distributionsnet og fleksibilitetsløsninger. Der er behov for en yderligere indsats for at forbedre fleksibiliteten i det polske energisystem, herunder gennem grænseoverskridende handel med elektricitet, for at undgå indskrænkning af vedvarende energikilder og afbøde prisstigninger i spidsbelastningsperioder. Det nuværende sammenkoblingsniveau på tværs af grænserne er lavt, idet Harmony Link med Litauen er det eneste igangværende projekt. Begrænsninger i kapacitetsallokeringen har systematisk afkoblet de polske elpriser fra EU-markedet og bidrager nu til højere priser. Selv om anvendelsen af begrænsninger i kapacitetsallokeringen er aftagende, er hyppigheden af aktiveringen af sådanne

begrænsninger bekymrende, da den i sidste ende fører til nedregulering af produktionen fra vedvarende energikilder.

- (35) På grund af afhængigheden af dyre fossile brændstoffer til elproduktion og manglen på fleksibilitet hvad angår ikkefossile brændstoffer og sammenkobling lå Polens engrospriser på elektricitet i gennemsnit på det niendehøjeste niveau i EU i 2025, hvilket reducerer prisoverkommeligheden for energi. Yderligere udbredelse af vedvarende energikilder står også over for begrænsninger, der ikke vedrører nettet. I detailpriser er den uforholdsmæssigt høje skattebyrde på elektricitet (sammenlignet med naturgas) med til at hæmme elektrificeringen i Polen, både i industrisektorerne og husholdningerne. Industrieforbrugere betaler omkring tre gange så meget for elektricitet som for gas, og skatter og afgifter udgør en tredjedel af deres elregning. I varmesektoren hæmmer skattebyrden på elektricitet udbredelsen af varmepumper. Polens kulminesektor modtager omfattende subsidier og lægger beslag på budgetmidler, som ellers bl.a. kunne anvendes til at fremskynde omstillingen til ren energi og den industrielle omstilling. Subsidier til fossile brændstoffer, der hverken bekæmper energifattigdom på en målrettet måde eller tager hånd om reelle energisikkerhedsproblemer, kan betragtes som en udfasningsprioritet.
- (36) Den industrielle omstilling savner en sammenhængende strategisk og lovgivningsmæssig ramme, som kan bringe politiske incitament, infrastrukturplanlægning og finansiel støtte i overensstemmelse med målene om at fremme investeringer i prioriterede sektorer. Vigtige dekarboniseringstiltag – elektrificering, udbredelse af vedvarende energianlæg på stedet, anvendelse af grøn brint og udbredelse af kulstofopsamling, -anvendelse og -lagring – gennemføres gradvist snarere end strukturelt. Udfasningen af kul medfører store økonomiske og sociale udfordringer for de regioner, der fortsat er afhængige af minedrift og emissionsintensive industrier. En koordineret tilgang til industriel omstilling er afgørende for at afbøde tab af konkurrenceevne og samtidig fremme innovation og vækst i disse regioner.
- (37) Både fjernvarme og individuel opvarmning er fortsat afhængige af kul og står over for strukturelle dekarboniseringsudfordringer. Vedvarende energikilder leverer kun 21 % af den energi, der anvendes til opvarmning og køling i alle sektorer. I fjernvarmesektoren er der en igangværende overgang fra kul til gasbaseret kraftvarme, men integrationen af vedvarende energikilder halter bagefter. Kul udgør stadig 60 % af fjernvarmemikset, mens udbredelsen af vedvarende kilder og lavemissionskilder er begrænset til demonstrationsprojekter og nogle få mindre byer. Fremskridt med hensyn til dekarbonisering afhænger af en hurtigere diversificering af varmekilder og modernisering af nettene samt planlægning med henblik på at udnytte potentialet i anvendelsen af overskudsvarme. Ca. 15 % af de polske husstande anvender stadig kul til individuel opvarmning – det højeste antal i absolutte tal i EU, hvilket også afspejles i et af de dårligste luftkvalitetsniveauer i EU. Det anslås også, at en tilsvarende andel af husstandene er i risiko for energifattigdom på grund af høje energiomkostninger og bygningernes lave energieffektivitet. Der er behov for en yderligere indsats for at reducere afhængigheden af kul og forbedre energieffektiviteten for at nedbringe emissioner og luftforurening. Opvarmning og køling tegner sig for 81 % af energiforbruget i boliger.
- (38) Overgangen til bæredygtig transport er fortsat en udfordring i Polen, idet emissionerne fra vejtransport næsten er fordoblet i løbet af de sidste 20 år. Udbredelsen af elektriske køretøjer inden for person- og godstransport forløber langsomt på grund af utilstrækkelige incitament, bl.a. skattemæssige incitament, og dårlig

opladningsinfrastruktur. Støtte til og koordinering af udviklingen af nulemissionsbaseret og intermodal offentlig transport kan yderligere bidrage til dekarboniseringsindsatsen og samtidig fremme bedre konnektivitet.

- (39) Polen er sårbar over for store risici for tørke, oversvømmelser, hedebølger og ekstreme vejrforhold, som truer den økonomiske sikkerhed og befolkningens trivsel. Polen har stadig ikke nogen ajourført national klimatilpasningsstrategi, som bygger på den seneste tilgængelige risikovurdering. Arbejdet med at ajourføre strategien, der blev vedtaget i 2013, forventes først afsluttet i 2027. Dette hæmmer planlægningen af tilpasningsindsatsen og koordineringen mellem lokale, regionale og nationale myndigheder, når det gælder om at imødekomme de akutte behov for at styrke modstandsdygtigheden over for klimaændringer og beredskabet. Klimaændringer forværrer de miljømæssige risici, og vandressourcer og økosystemer er særligt sårbare. Uformindsket vandforurening fra industriel aktivitet kombineret med højere temperaturer er fortsat en kritisk udfordring, der truer ferskvandsressourcerne. Beskyttelse og genopretning af økosystemer kræver stærkere incitament, herunder finansielle incitament, i overensstemmelse med princippet om, at forurenere betaler, for at begrænse forurening og fremme bæredygtig anvendelse. Naturressourcer er også en faktor i modvirkningen af klimaændringer, men kulstoffjernelse i Polen er ikke tilstrækkeligt ambitiøst til at opfylde landets 2030-mål for sektoren for arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug. Der er behov for yderligere politikker for at fremme bæredygtigt landbrug i våd- og tørveområder samt bæredygtig forvaltning af bymæssige bebyggelser.
- (40) I lyset af den afgørende rolle, som menneskelig kapital spiller med hensyn til at øge Unionens konkurrenceevne og strategiske autonomi, henstillede Rådet i 2026, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger til hurtigt at håndtere de strukturelle udfordringer relateret til menneskelig kapital for så vidt angår færdigheder og uddannelse, som hæmmer konkurrenceevnen. De landespecifikke henstillinger, som rettes til Polen i 2026, kan bidrage til gennemførelsen af Rådets henstilling om den menneskelige kapital i Unionen.
- (41) Tilbagegangen i de grundlæggende færdigheder og de stigende uligheder på uddannelsesområdet er fortsat en udfordring. Siden 2018 er andelen af 15-årige, der klarer sig dårligt i forhold til grundlæggende færdigheder, steget mere end EU-gennemsnittet. Der er fortsat regionale forskelle både med hensyn til uddannelsesresultater og adgang til uddannelse. Inkluderende uddannelse giver anledning til udfordringer, idet en høj andel af elever med særlige uddannelsesbehov undervises i segregerede miljøer. For at lette overgangen for elever med handicap til den almindelige undervisning ville Polen have gavn af at udvikle en strategi for inkluderende uddannelse, styrke støttetjenesterne og tilbyde målrettet læreruddannelse. Udviklingen af en langsigtet strategisk tilgang til inkluderende uddannelse vil lette inddragelsen af interessenter, gennemførelsen af omfattende foranstaltninger og udvidelsen af adgangen til inkluderende uddannelse for alle elever. Desuden fungerer utilstrækkelige grønne og digitale færdigheder fortsat som flaskehalse for den grønne og den digitale omstilling. I 2025 havde kun halvdelen af den polske befolkning i alderen 16-74 år mindst grundlæggende digitale færdigheder, hvilket ligger under EU-gennemsnittet. Polen kunne drage fordel af en mere helhedsorienteret tilgang til at afhjælpe manglen på kvalifikationer i forbindelse med den grønne og den digitale omstilling samt mere generelt af tættere overvågning og evaluering af reformer og investeringer i kompetencer på alle niveauer.

- (42) Polen står fortsat over for et vedvarende lavt optag og en lav andel af kandidater fra uddannelser inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvidenskab og matematik (STEM-fagene), hvilket begrænser landets innovationskapacitet. En mere integreret tilgang til STEM-uddannelse (herunder bedre kendskab til karrieremuligheder, mentorordninger og målrettet opsøgende arbejde over for dårligt stillede grupper) ville også være gavnlige for at tilskynde studerende, navnlig kvinder, til at vælge karrierer inden for STEM.
- (43) At sikre, at lærerne har de nødvendige færdigheder, og forbedre kvaliteten af læreruddannelsen er fortsat en central udfordring i arbejdet med at imødegå tilbagegangen i de grundlæggende færdigheder. Der er fortsat mangel på lærere, og denne mangel kan blive værre, eftersom udfordringerne med at tiltrække og fastholde nyt personale består. Desuden understreger den lave andel af lærere under 30 år i grundskolens overbygning behovet for mere attraktive karriereveje for lærere. For at gøre det let at gennemføre reformen af læseplaner og forbedre lærernes karrieremuligheder ville Polen være nødt til at sikre tilstrækkeligt mange lærere, modernisere læreruddannelsen og foretage vedvarende investeringer i deres faglige udvikling (herunder i forbindelse med inkluderende uddannelse).
- (44) Der er fortsat bekymring over den forholdsvis lave effektivitet i erhvervsuddannelsessystemet, på trods af høje deltagelsesfrekvenser. Beskæftigelsesfrekvensen for nyuddannede fra erhvervsuddannelser er faldet og ligger fortsat under EU-gennemsnittet. En identifikation af de bagvedliggende årsager til de ringere beskæftigelsesresultater for nyuddannede fra erhvervsuddannelser, nemlig svage grundlæggende færdigheder, uddannelsernes begrænsede relevans for arbejdsmarkedet og misforhold mellem udbudte og efterspurgte færdigheder, samt en målrettet, evidensbaseret handlingsplan til at afhjælpe disse problemer kunne forbedre situationen for nyuddannede fra erhvervsuddannelser. Dette kunne suppleres med foranstaltninger til at styrke kvaliteten af undervisningen (herunder ved at afhjælpe manglen på lærere og mangler i læreruddannelsen), afstemme læreplanerne bedre med arbejdsmarkedets behov, herunder behovet for digitale og grønne kompetencer, og styrke koordineringen med politikker for voksenuddannelse. Deltagelsen i voksenuddannelse ligger fortsat betydeligt under EU-gennemsnittet, navnlig inden for ikke-formel læring, og der er kun gjort begrænsede fremskridt hidtil. I 2024 deltog kun en femtedel af den voksne befolkning i læringsaktiviteter, langt under EU-gennemsnittet og 2030-målet. Systemet for voksenuddannelse er fortsat fragmenteret som følge af en opsplittet styring på tværs af ministerier og regionale aktører samt en stærk afhængighed af projektbaseret finansiering. Dette bidrager til begrænset sammenhæng i systemet. Systemet ville derfor have gavn af stærkere koordinering og finansiering på nationalt plan.
- (45) Integrationen af dårligt stillede grupper på arbejdsmarkedet er fortsat en udfordring. Handicap og sygdom er fortsat blandt de vigtigste årsager til inaktivitet: Forskellen i beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap steg yderligere fra 33,9 procentpoint i 2023 til 35,6 procentpoint i 2024. Erhvervsfrekvensen for personer med handicap ligger lige over 50 %. Der er gjort fremskridt med at regulere og forbedre adgangen til børnepasningstilbud, i vidt omfang med støtte fra ESF+ og midler fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, men kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet er fortsat lav og præget af regionale forskelle. Kompetencerne hos arbejdstagere fra tredjelands udnyttes fortsat ikke fuldt ud på arbejdsmarkedet. I 2023 arbejdede næsten halvdelen af tredjelandsstatsborgerne under deres kvalifikationsniveau, på trods af deres høje deltagelse på arbejdsmarkedet. Der er mulighed for at fortsætte indsatsen

for at øge effektiviteten af de offentlige arbejdsformidlinger, så de kan yde mere målrettet støtte til at hjælpe dårligt stillede grupper ind på arbejdsmarkedet.

- (46) Andelen af civile kontrakter i den samlede beskæftigelse har været stigende. Desuden udgør selvstændige erhvervsdrivende uden ansatte en betydelig andel af den samlede beskæftigelse, som ligger over EU-gennemsnittet. Begge grupper er ikke fuldt ud dækket af social beskyttelse, eftersom sygeforsikring er frivillig, og der findes retlige bestemmelser, som tillader nedsatte socialsikringsbidrag, hvilket kan have en negativ indvirkning på fremtidige ydelser, herunder pensioner. Dette giver anledning til skattearbitrage (skat og socialsikringsbidrag) mellem forskellige kontrakttyper, idet skattebeløbet stiger i takt med indkomsten. Selv om overenskomstdækningen er den laveste i EU, anvendes kollektive forhandlinger hyppigere på virksomhedsniveau end på sektorniveau, hvilket samlet set svækker arbejdstageres og selvstændiges forhandlingsposition.
- (47) Langtidsplejetjenesterne er ikke rustet til at imødekomme de voksende demografiske udfordringer. De offentlige udgifter til langtidspleje er fortsat lave og går hovedsagelig til institutionspleje (betydeligt over EU-gennemsnittet), mens programmer, der har til formål at udvikle hjemmepleje eller lokalsamfundsbase ret pleje, fortsat er underfinansierede eller i høj grad afhængige af EU-finansiering. Dette medfører høje egenbetalinger for personer med plejeb ehov og en stor afhængighed af uformel pleje i forbindelse med hjemmebaserede ydelser. Polen ville have gavn af at forbedre kvaliteten af og adgangen til langtidsplejetjenester, navnlig hjemmepleje og lokalsamfundsbase ret pleje, herunder ved at øge den tilknyttede finansiering og gøre den mere bæredygtig,

HENSTILLER, at Polen i 2026 og 2027 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. fortsat overholde de maksimale vækstrater i nettoudgifterne som henstillet af Rådet den 21. januar 2025 med henblik på at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør og samtidig gøre brug af fleksibiliteten i henhold til den nationale undtagelsesklausul for at øge forsvarsudgifterne; øge forsvarsudgifterne og styrke forsvarsberedskabet og samtidig garantere udgiftseffektivitet og gradvist tilpasse budgettet til strukturelt højere forsvarsudgifter; sikre, at alle foranstaltninger, som træffes for at afbøde konsekvenserne af stigende energipriser, er af midlertidig karakter, fokuserer på at beskytte sårbare husstande eller på at dække behovene hos energiintensive selskaber og fastholder incitamentet til energibesparelser, samtidig med at det sikres, at deres finanspolitiske omkostninger er forenelige med forpligtelserne i henhold til EU's finanspolitiske ramme; forbedre de offentlige udgifters effektivitet, herunder ved bedre målretning af sociale ydelser og ved at udvide omfanget af udgiftsanalyser; udvide de offentlige indtægtskilder, bl.a. ved i højere grad at bero på kilder, der er mindre skadelige for væksten, og forbedre overholdelsen af skattereglerne; forbedre pensionssystemets tilstrækkelighed, samtidig med at den langsigtede bæredygtighed bevares ved at hæve den faktiske pensionsalder, afhjælpe pensionsfattigdom blandt kvinder og selvstændige og reformere de særlige pensionsordninger
2. sikre videreførelsen af de reformer og investeringer, der er gennemført inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten; opretholde gennemførelsestempoet for programmerne vedrørende samhørighedspolitikken, hvor det er relevant med udgangspunkt i omfordelingen til strategiske prioriteter og fleksibiliteten som led i midtvejs gennemgangen inden for rammerne af samhørighedspolitikken; håndtere de unikke socioøkonomiske og sikkerheds- og

civilberedskabsrelaterede udfordringer, som særligt vedrører EU's eksterne østlige grænse

3. forenkler reguleringen, forbedrer reguleringsværktøjerne og sikrer stabile og klare retlige rammer; fremmer konkurrencen i offentlige udbudsprocesser og gøre disse mere effektive og mindre besværlige og sikre langsigtet planlægning af offentlige udbud; styrke forbindelserne mellem forskning og erhvervsliv ved at skabe stærkere incitamenter til kommercialisering af forskning og opbygge en effektiv pipeline af investeringsklare projekter; modernisere det offentlige forskningssystem, gøre forskerkarrierer mere attraktive og sikre bæredygtig finansiering af forskning og innovation; gøre erhvervsklimaet mere innovationsvenligt, herunder for nystartede virksomheder og vækstvirksomheder; mindske territoriale forskelle, navnlig gennem bedre adgang til offentlige tjenester og infrastruktur af højere kvalitet samt til forskning og innovation; opbygge administrativ kapacitet og forbedre effektiviteten ved at udnytte interoperabiliteten mellem e-tjenester og anvende engangsprincippet for dataindsamling i digitaliseringen; øge SMV'ernes digitale intensitet og samtidig prioritere støtte til avancerede teknologier; øge udbuddet og kvaliteten af økonomisk overkommelige og sociale boliger gennem effektiv koordinering af boligpolitikker og -strategier, udvidede programmer for økonomisk overkommelige og sociale boliger, forbedrede regler og revideret ejendomsbeskatning
4. øge energisystemets fleksibilitet og netkapacitet, udvide grænseoverskridende sammenkoblinger og handel med elektricitet og fjerne hindringer for yderligere udbredelse af vedvarende energikilder; fremme afbalancerede elprissignaler for at tilskynde til elektrificering og udfase subsidier til fossile brændstoffer, navnlig dem, der vedrører kulminedrift; muliggøre en ren industriel omstilling og fremme innovationsorienterede omstillingsstrategier i de regioner, der er afhængige af kul; mindske afhængigheden af fossile brændstoffer i varmesektoren ledsaget af termisk modernisering af bygninger; fremme dekarbonisering af transport sammen med den understøttende infrastruktur; opbygge modstandsdygtighed over for klimaændringer gennem en velfungerende styring af klimatilpasningen, genopretning af økosystemer og bæredygtig anvendelse af naturressourcer
5. fremme inkluderende uddannelse af høj kvalitet og afhjælpe manglen på arbejdskraft og færdigheder; øge deltagelsen i STEM-fag på de videregående uddannelser og afhjælpe manglen på lærere samt forbedre kvaliteten af læreruddannelsen; styrke erhvervsuddannelsernes effektivitet yderligere; lette og øge voksnes deltagelse i læring; øge dårligt stillede gruppers deltagelse på arbejdsmarkedet, navnlig personer med handicap, herunder ved at yde skræddersyet arbejdsmarkedsstøtte; mindske segmenteringen af arbejdsmarkedet i samråd med arbejdsmarkedets parter ved at håndtere skattearbitrage mellem kontrakttyper og forbedre adgangen til social beskyttelse; øge adgangen til og kvaliteten af langtidsplejetjenester.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand